

Planteregistreringar

- Lag ei liste over alle plantane de finn i området de undersøker. Bruk flora til å bestemma dei ulike plantane. De kan finna meir informasjon om dei ulike plantane på dei svenske nettsidene "Den virtuella floraen" (søkeleg database med norske namn) eller "Systematisk tre" på nettsidene til Nettverk for miljølære (sjå nettadresser nedanfor).
- Noter ned voksestad (t.d. lyngheitype, granskog, lauvskog) for kvar plante, sjå oversikten ovanfor.
- Vurder om plantane er vanlege middels vanlege eller om det berre er ein eller få eksemplar av arten på lokaliteten
- Ta gjerne bilete av plantane de finn, og lag eit fotoherbarium.
- Alle bilete og registreringar kan de leggja inn i databasen til Nettverk for miljølære (sjå nettadresse nedanfor). Her kan de samanlikna med kva andre har funne tidlegare år i same område.

Ruteanalysar

- Ruteanalysar er ein meir detaljert metode for planteregistreringar. Legg ut ei rame på 1x1 m eller 0,5 x 0,5 m i det habitatet/området de skal undersøka.
- Lag ei liste over alle plantane de finn i ruta (høgare plantar, mosar og lav), og noter ned kor mykje av ramma som vert dekt av kvar art (sjeldan, vanleg, dominerande).
- Ein meir nøyaktig og tidkrevjande metode er å oppgje dekningsgraden til kvar art som eit tal i %. Dersom ei rame på 1 m² er delt inn i 16 mindre ruter, er det enklare å fastslå dekningsgraden. Ei smårute utgjer då 6,25 %

Plante nr.	Norsk namn	Vitenskapeleg namn
1.	Gyvel	<i>Cytisus scoparius</i>
2.	Blåbær	<i>Vaccinium myrtillus</i>
3.	Klokkelyng	<i>Erica tetralix</i>
4.	Purpuryng	<i>Erica cinerea</i>
5.	Røsslyng	<i>Calluna vulgaris</i>
6.	Einstape	<i>Pteridium aquilinum</i>
7.	Dvergsmyle	<i>Aira praecox</i>
8.	Engkvein	<i>Agrostis capillaris</i>
9.	Smyle	<i>Deschampsia flexuosa</i>
10.	Gaffellav	<i>Cladonia furcata</i>
11.	Kystrøttopp	<i>Cladonia floerkeana</i>
12.	Raud sopplav	<i>Dibaeis baeomyces</i>
13.	Piggjav	<i>Cladonia uncialis</i>
14.	Kystreinlav	<i>Cladonia portentosa</i>
15.	Engfiol	<i>Viola canina</i>
16.	Heiblåfjør	<i>Polygala serpyllifolia</i>
17.	Einerbjøremose	<i>Polytrichum juniperinum</i>
18.	Flekkmarihand	<i>Dactylorhiza maculata</i>
19.	Tepperot	<i>Potentilla erecta</i>
20.	Kystmaure	<i>Galium saxatile</i>
21.	Stripefoldmose	<i>Diplophyllum albicans</i>
22.	Bergsvineblom	<i>Teucrium scorodonia</i>
23.	Firtann	<i>Scenecio sylvaticus</i>
24.	Vanleg frynsesopp	<i>Thelephora terrestris</i>
25.	Vanleg reddiksopp	<i>Hebeloma crustulineforme</i>
26.	Furumose	<i>Pleurozium schreberi</i>
27.	Matteflette	<i>Hypnum cupressiforme</i>
28.	Lyngseigsopp	<i>Marasmius androsaceus</i>

Ikkje i Noreg

29.	Gulltorn	<i>Ulix europaeus</i>
30.	Smågulltorn	<i>Ulix minor</i>
31.	Nåleginst	<i>Genista angelica</i>
32.	Skjegglyng	<i>Erica ciliaris</i>
33.	Høstlyng	<i>Erica vagans</i>
34.	Bustkvein	<i>Agrostis cetaceae</i>
35.	Timiansnikjetråd	<i>Cuscuta epithymum</i>
36.	Dvergperikum	<i>Hypericum humifusum</i>

Plantar i lynghei.

Diskusjonsoppgåver:

- Kva for miljøfaktorar endrar seg mellom lokalitetane eller innan lokaliteten? (T.d. lysforhold, jordråme, jordsmonnstype, og ikkje minst effektar av beite og brann). (Sjå aktivitetar for jordsmonn og geologi).
- Plantar i lynghei må tola forstyrring i veksten ved beite og brann. Drøft kva for artar de har funne som har spesielle tilpassingar til beite, trakk og brann (t.d. låge vekstpunkt, blada trykte ned til marka, utløparar, djupe røter, stor frøproduksjon, giftige, rue, stikkande blad). Bruk gjerne ulike oppslagsbøker.
- Kva for artar i lyngheia må ha milde vintre?

Fleire aktivitetar i Lygrapermen:

Smådyr i lyngheia, Jordsmonnet, Lyngslått, Røsslyng, Geologien på Lygra.

Meir å lesa:

- **Nettverk for miljølære, Landprogrammet:** Fotoherbarium (LN1). Planteregistreringer (LN2). Kartlegg planter i utvalgte naturtyper (LN5). (<http://miljolare.no>)
- **Den virtuella floraen:** (<http://linnaeus.nrm.se/flora/>)
- **Norsk botanisk forening.** (<http://www.toyen.uio.no/botanisk/nbf>)
- **Berg, G. A. 1970:** Floraen i farger. Aschehoug & Co.
- **Lid, J. & Lid, D. T. 1994:** Norsk flora. Det norske samlaget.
- **Fremstad, E., Aarrestad, P. A. og Skogen, A. 1991:** Kystlynghei på Vestlandet og i Trøndelag. NINA utredning: 29.
- **Kaland, P.E. 1999:** Kystlynghei. I: Norderhaug, A. (red.) m.fl. 1999: Skjøtselboka. Kulturlandskap og gamle kulturmarker i Norge. Landbruksforlaget.
- **Haaland, S. 2002:** Fem tusen år med flammer. Det europeiske lyngheilandskapet. Vigmostad Bjerke.
- **Kartlegging av naturtyper - verdisetning av biologisk mangfold.** Direktoratet for naturforvaltning. DN-håndbok 13. 1999.

av heile ruta. Dersom ein art dekkjer 4 småruter vil dekningsgraden utgjere 25% (1/4 av heile ruta).

- **Skriv opp mengda av plantegrupper i %.** Bruk dei fem gruppene: 1) Røsslyng. 2) Lyng og busker (unntatt røsslyng). 3) Urter og gras. 4) Bregnar. 5) Mosar og lav (botnsjikt).
- **Lag stolpediagram** som viser prosent dekning av kvar av dei fem plantegruppene i gamal hei og ung hei.
- **Mål gjennomsnittleg høgde** på dei ulike plantegruppene.
- **Dersom de har gjort registreringar langs ein gradient** der vegetasjonen endrar seg frå t.d. fuktig til tørre område, kan de teikna opp eit soneringsprofil /linjekart. Teikn inn dei dominerande artane i kvar del av profilet.

Rome, veks på myr o og i fuktige sig.

Rundsoldogg, veks på torvmyr.

Rome, veks på myr o og i fuktige sig.

Rundsoldogg, veks på torvmyr.

Tekst: K. Ekelund. Fagkonsulent: A. Skogen. Foto: Ung og gamal lyng. Myr.- P.E. Kaland. Ytre Lygra. Lauvskog. Rome. Rundsoldogg. Pors. Skrubbær - K. Ekelund. Illustrasjonar: Røsslyng. Klokkelyng - E. Hazebroek. Planter i lynghei - The Natural History Museum, London. **Sjå eige kart.**